

Podstawowe wskaźniki PK/PD

praktyczne zastosowanie w
antybiotykoterapii

XVI REGIONALNE FORUM MEDYCYNY ZAKAŻEŃ W EŁKU

**„AKTUALNE WYZWANIA DLA ZESPOŁÓW ZAKAŻEŃ I
ANTYBIOTYKOTERAPII”**

EŁK 02 - 04 PAŹDZIERNIKA 2019

dr n. med. Aleksandra Paż
Katedra i Zakład Farmakologii Dośw. i Klin. WUM

Antybiotyko terapia

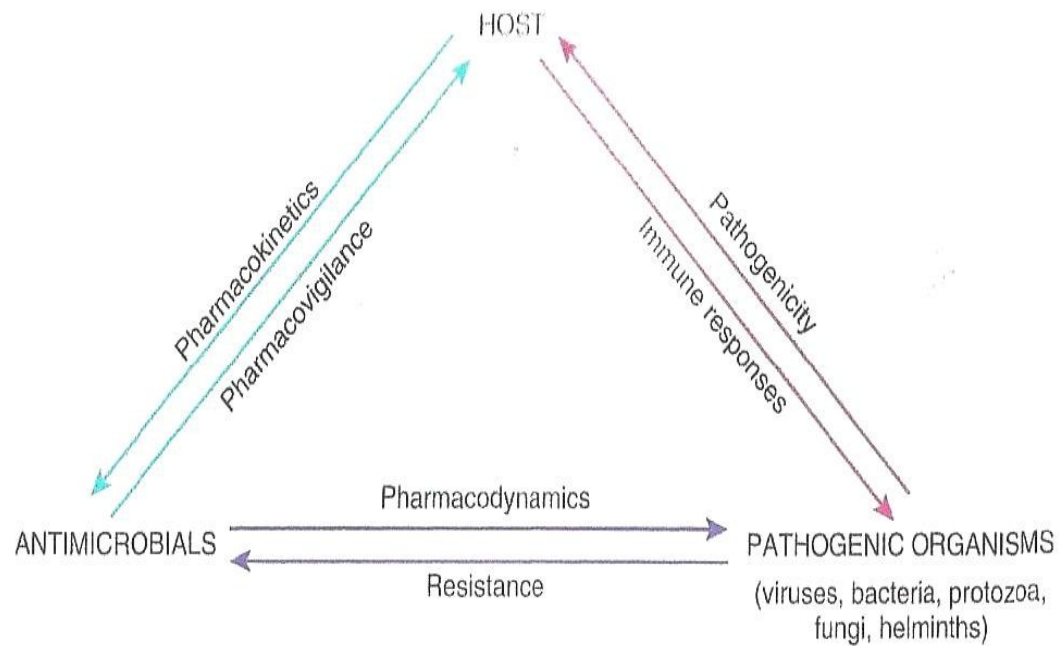
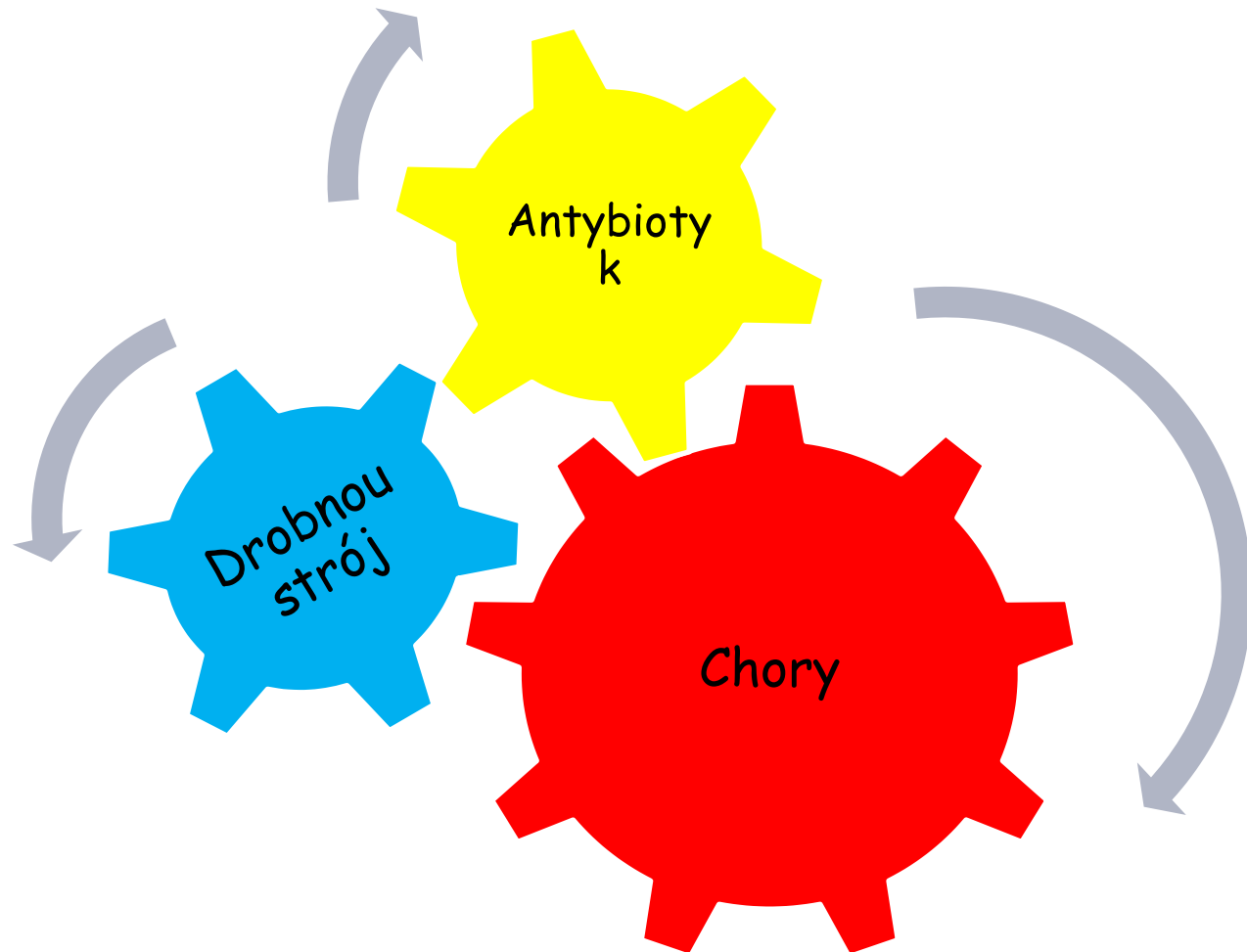

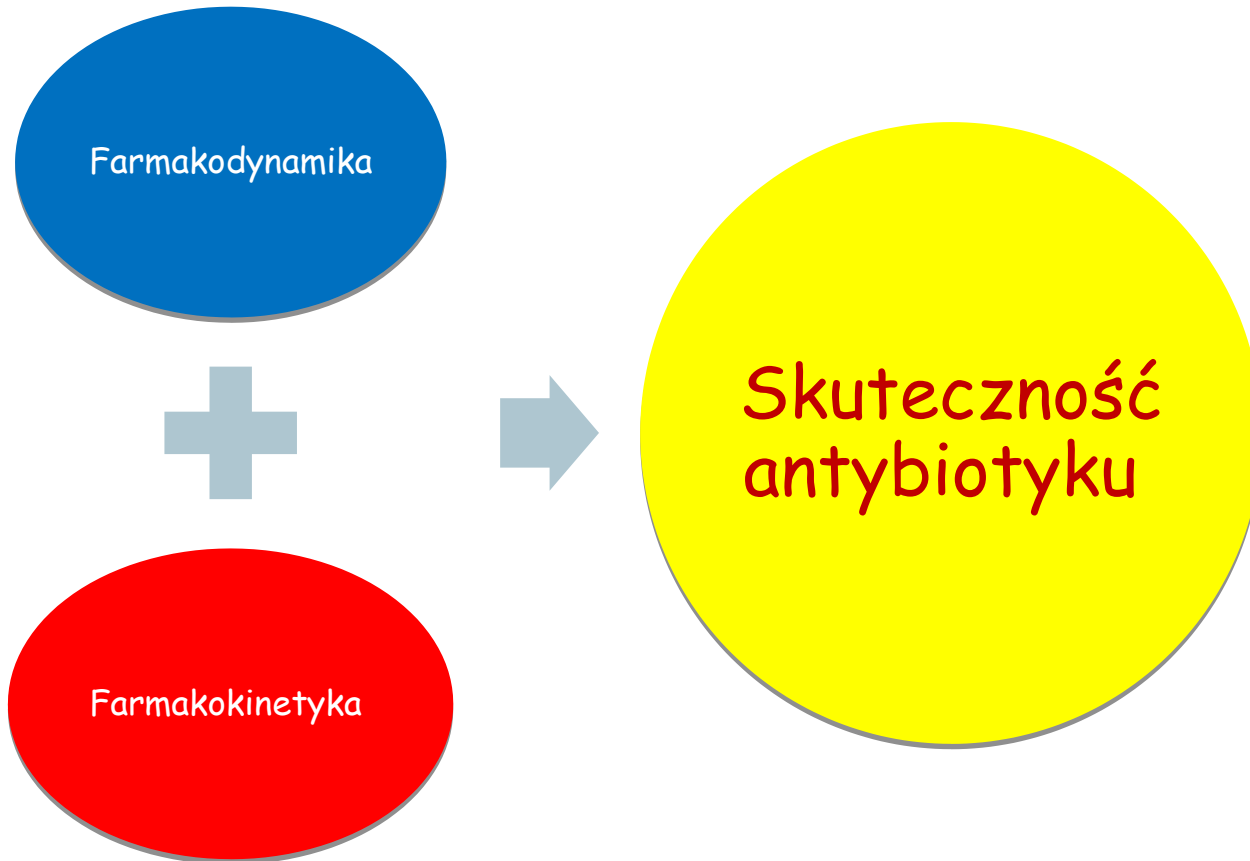
FIG. 56.1 Triad of Interactions Among the Host, Antimicrobial, and Pathogenic Organism.

Wecker L. and all. „Brody's Human Pharmacology. Mechanism-Based Therapeutics". Elsevier 2019

Skuteczna antybiotykoterapia

Antybiotykoterapia

Antybiotykoterapia

Wchłanianie

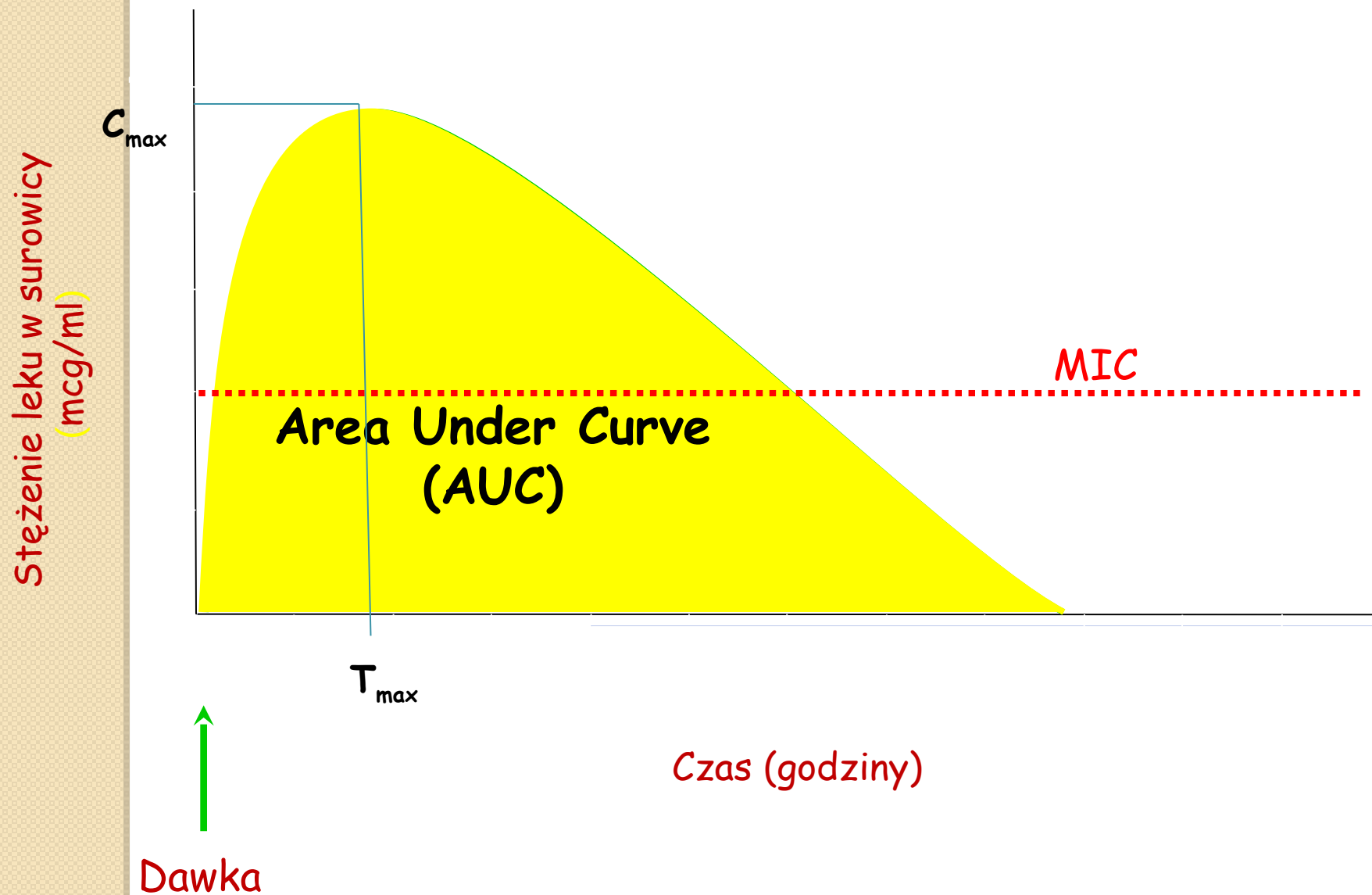
Dystrybucja

Eliminacja

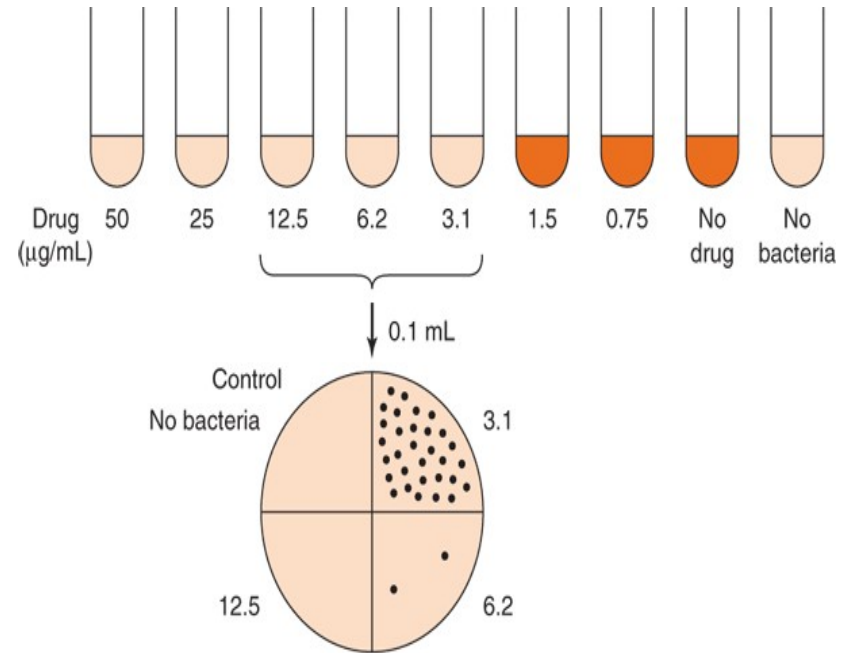
FARMAKOKINETYKA

FARMAKODYNAMIKA

Losy leku we krwi

- Farmakodynamicznie, wielkość i natężenie aktywności bakteriobójczej antybiotyków zależy od interakcji pomiędzy stężeniem leku w miejscu zakażenia, gęstością i fazą wzrostu drobnoustrojów oraz minimalne stężenie hamujące (MIC).
- **MIC** zwykle jest uważane za miarę siły działania antybiotyku, jednak nie uwzględnia działania *in vivo* oraz skuteczności klinicznej. Dlatego dopiero w powiązaniu z parametrami farmakokinetycznymi leku przeciwbakteryjnego, można uzyskać wskaźnik prognostyczny, który z dużym prawdopodobieństwem ocenia już na wstępnym etapie terapii skuteczność rozpoczętego leczenia.

Source: Warren Levinson: Review of Medical Microbiology and Immunology, 14th Edition, www.accessmedicine.com
Copyright © McGraw-Hill Education. All rights reserved.

Wskaźniki PK/PD

- Z farmakodynamicznego punktu widzenia różne grupy antybiotyków mają różne typy działania przeciwdrobnoustrojowego.
- W celu oceny skuteczności terapii przeciwbakteryjnej opracowano trzy podstawowe wskaźniki PK/PD: C_{max}/MIC , $T > MIC$, AUC_{24}/MIC .

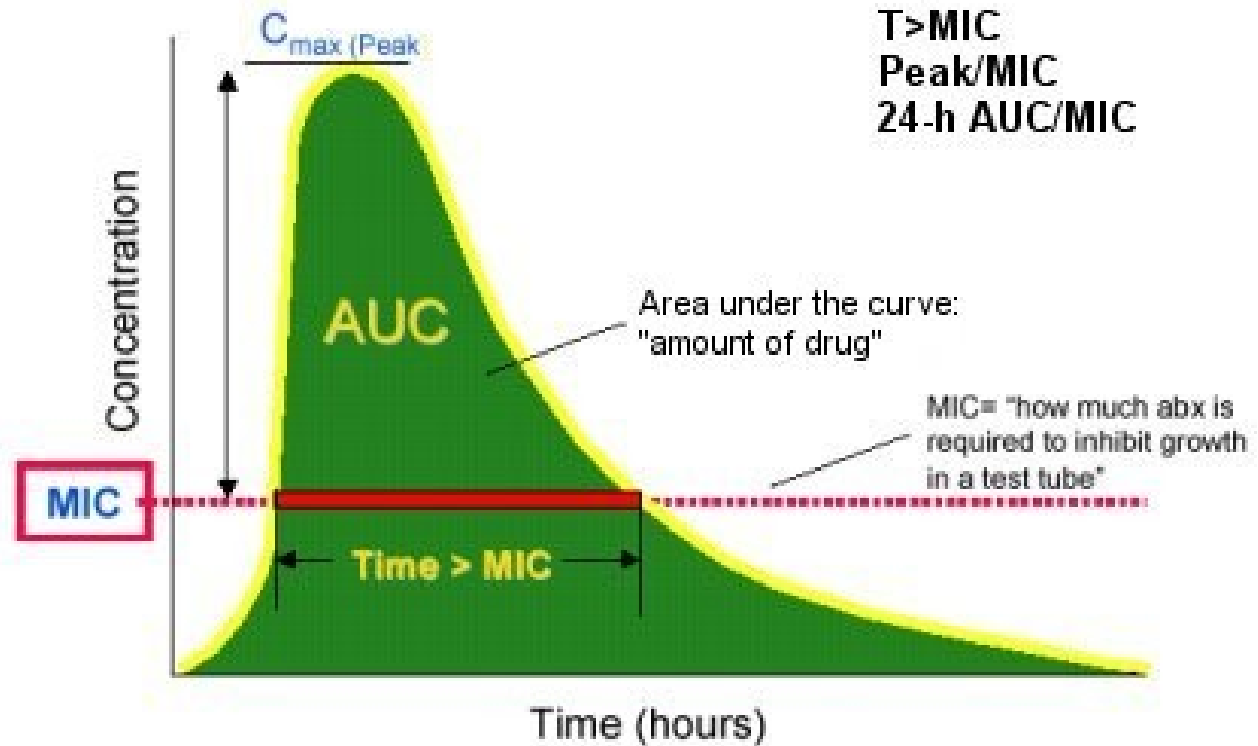
Podstawowe wskaźniki PK/PD:

- ✓ **$fC_{\max}/MIC$** - stosunek szczytowego stężenia leku uzyskanego po pojedynczej dawce do minimalnego stężenia hamującego;
- ✓ **$fAUC_{24}/MIC$** - stosunek pola pod krzywą zależności zmian stężenia leku we krwi do czasu w ciągu 24 godz.;
- ✓ **$fT > MIC$ (%)** - czas, w którym stężenie leku we krwi pozostaje powyżej minimalnego stężenia hamującego

Pharmacokinetic/Pharmacodynamic Predictors of Efficacy

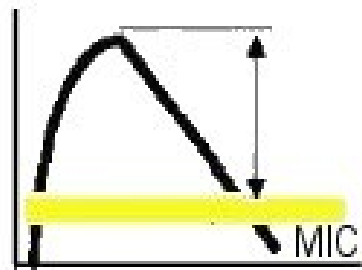
PK/PD parameters

$T > MIC$
Peak/MIC
24-h AUC/MIC

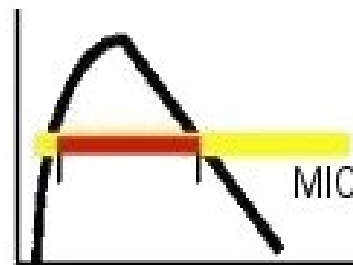
Predictors of Bacterial Eradication: Pharmacokinetic/Pharmacodynamic Profiles

Peak/MIC

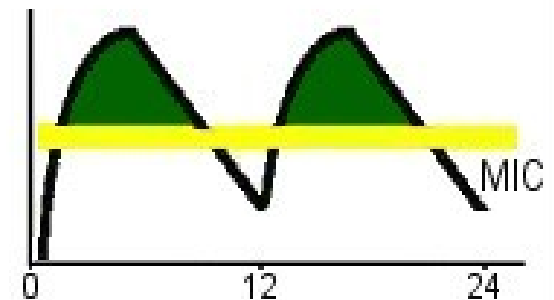
- Aminoglycosides
- Daptomycin
- Fluoroquinolones

T > MIC

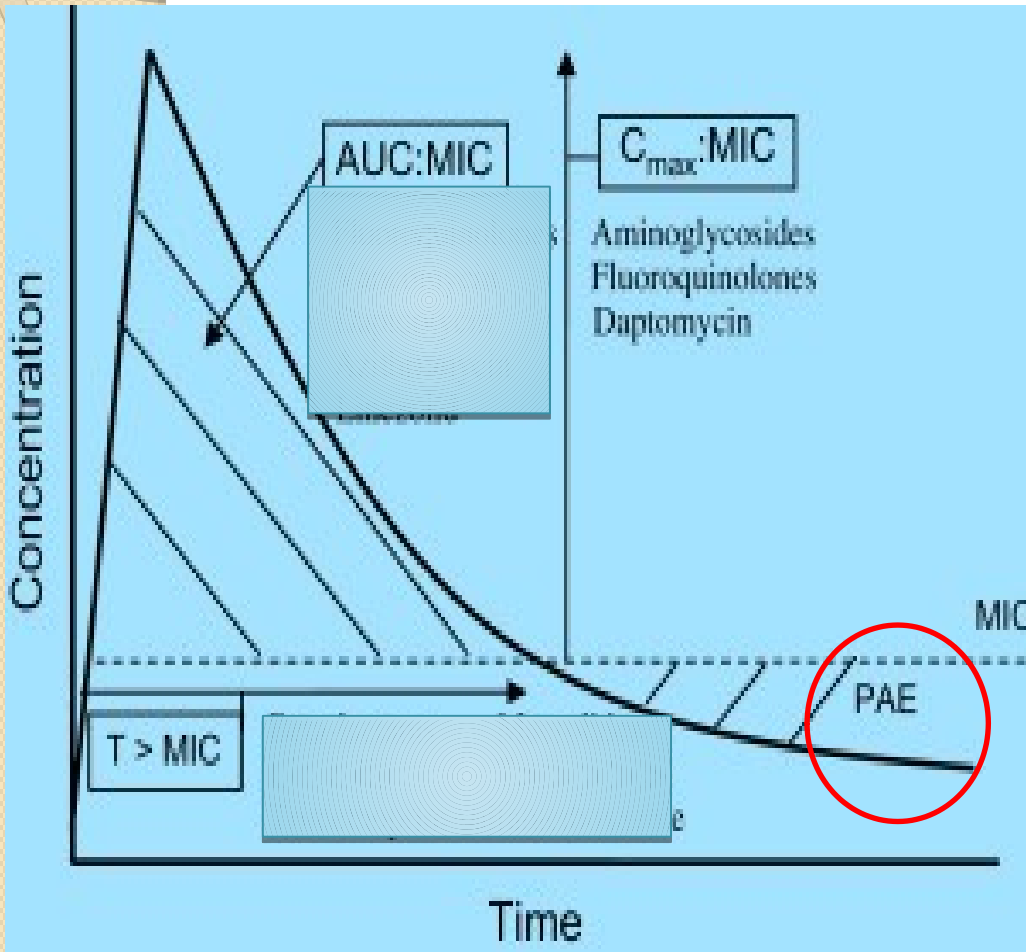
- Beta-lactams
- Clindamycin
- Erythromycin
- Linezolid

24h-AUC/MIC

- Azithromycin
- Vancomycin

Wskaźniki PK/PD

Antybiotyki o działaniu zależnym od stężenia (ang. *concentration-dependent killing*), PAE (*postantibiotic effect*):

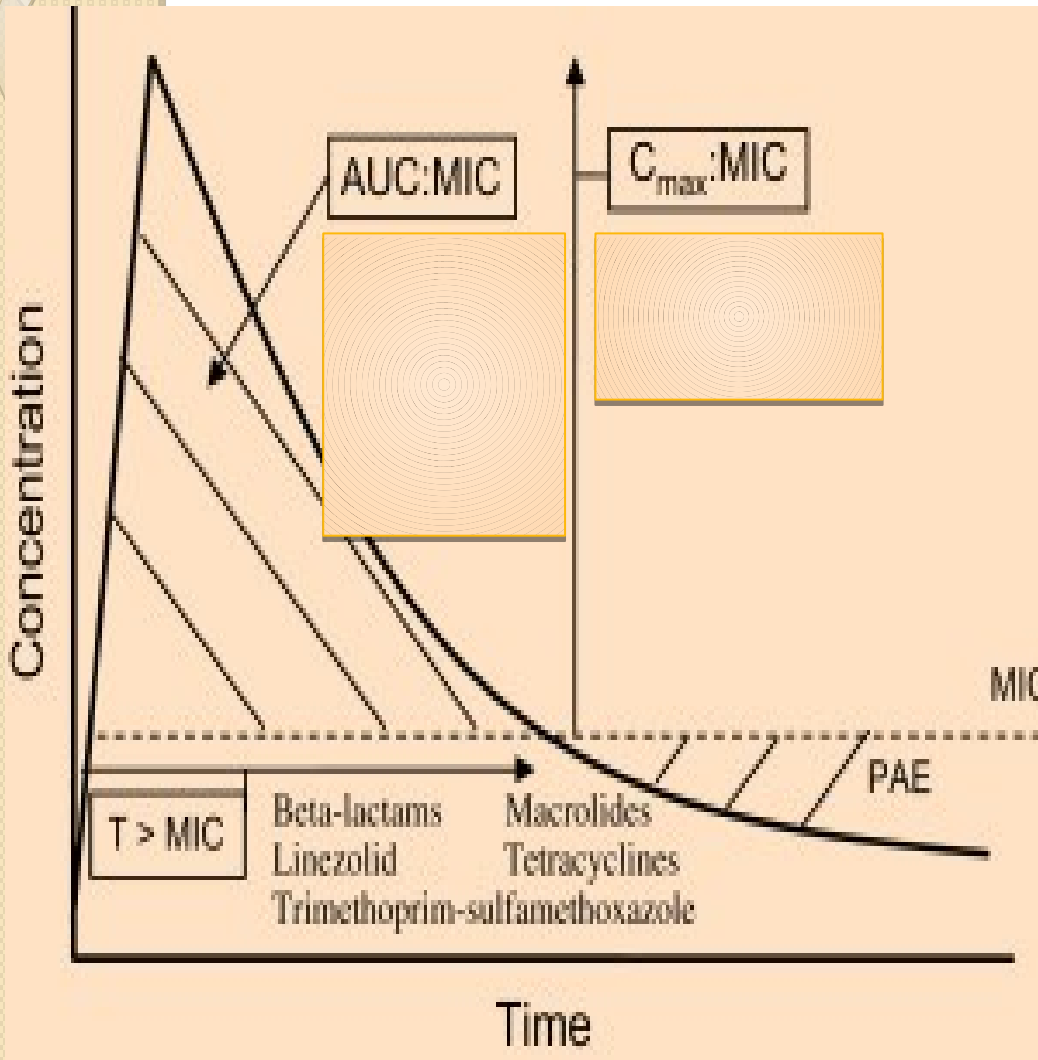
- Aminoglikozydy $C_{\max}/MIC \geq 8-10$
- Fluorochinolony $C_{\max}/MIC > 8-12$

Aminoglikozydy - dawkowanie

Dawkowanie raz na dobę dla kogo NIE:

- Chorzy z oparzeniami (>20% całkowitej powierzchni ciała)
- Chorzy z wodobrzuszem
- Kobiety w ciąży
- Chorzy z klirensem kreatyniny <40 ml/min lub >120 ml/min

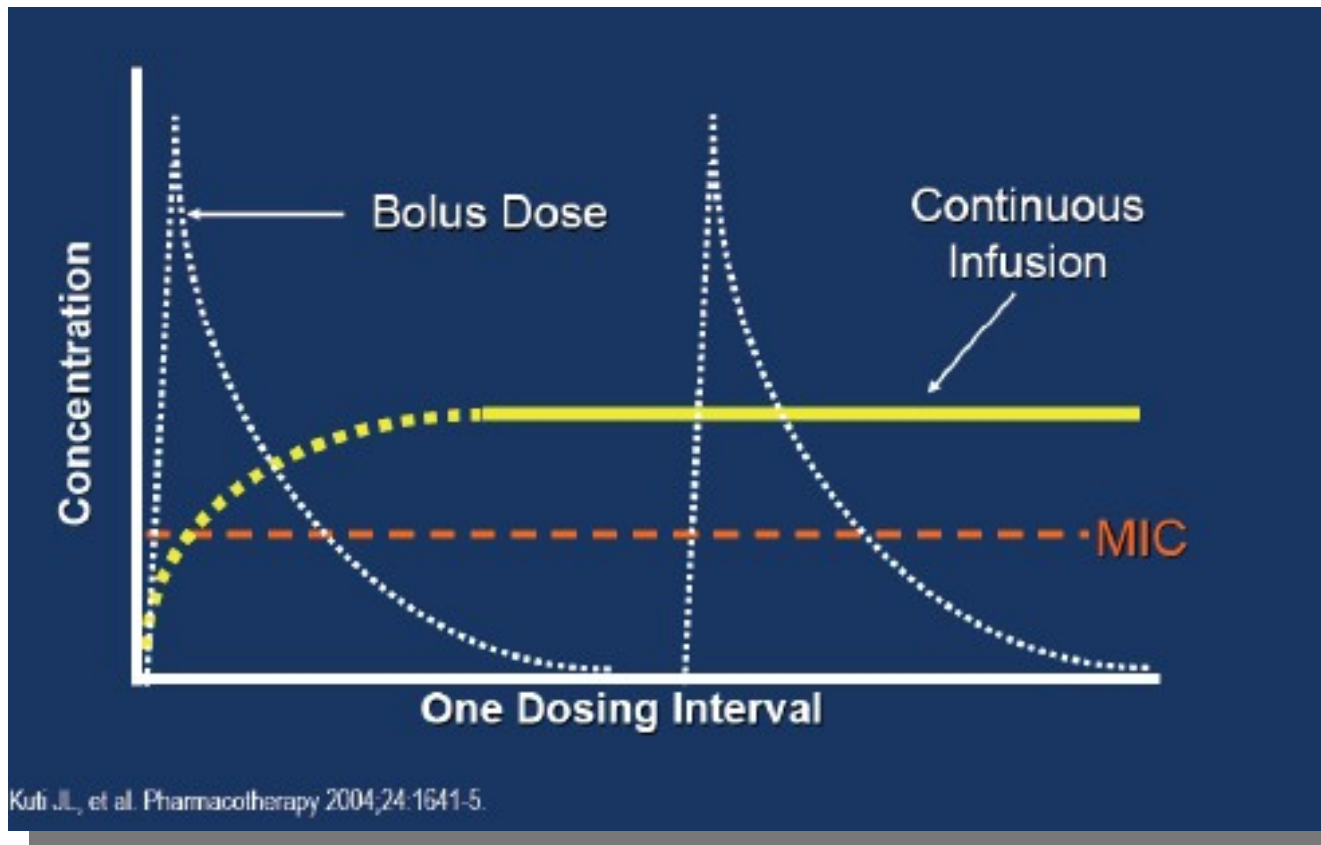
Wskaźniki PK/PD

Antybiotyki o działaniu zależnym od czasu utrzymywania się stężenia powyżej MIC (ang. *Time-dependent killing*):

- Cefalosporyny
T>MIC 40/70%
- Penicyliny T>MIC
30/50%
- Karbapenemy
T>MIC 20/40%

Antybiotyki wlew ciągły i bolus

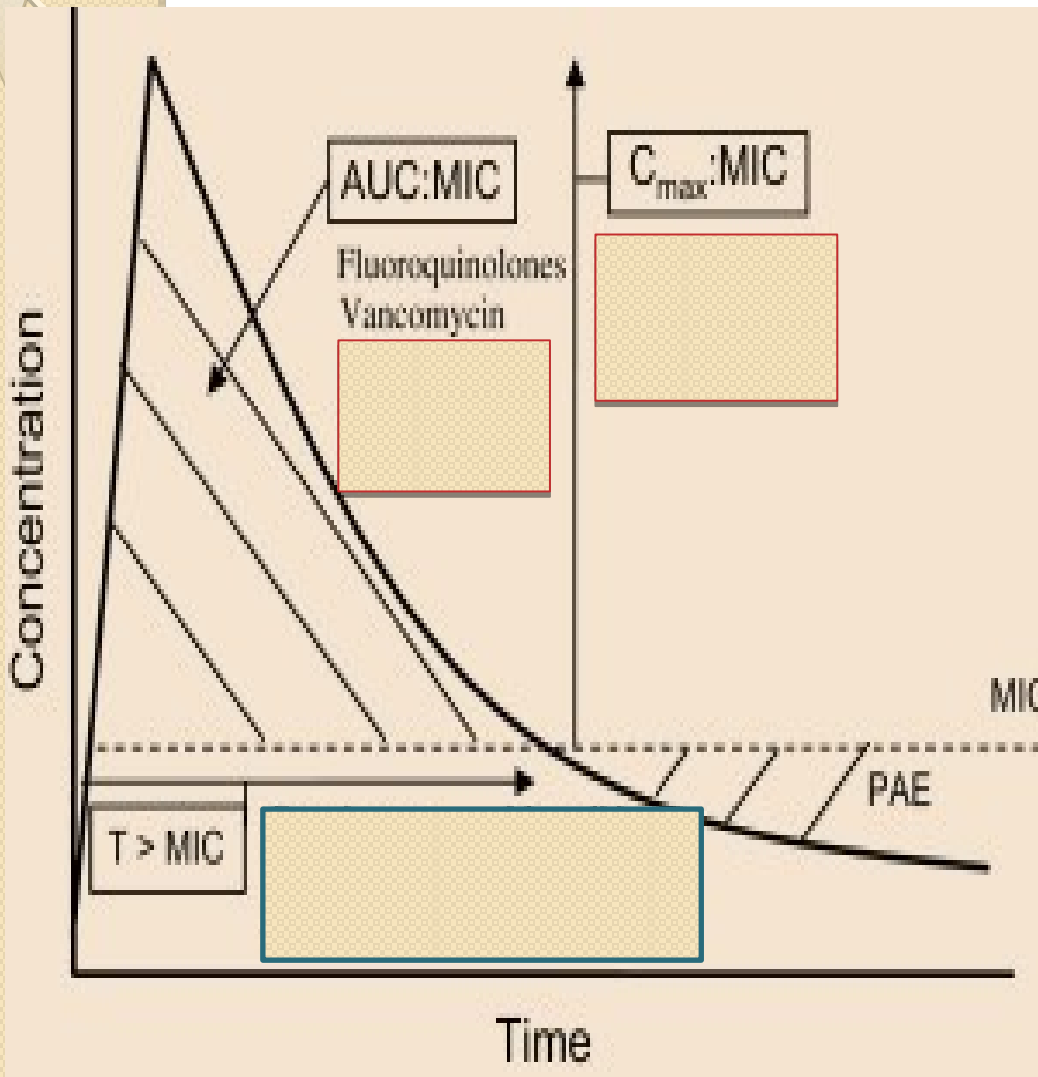

Wlewy przedłużone lub ciągłe

- Pip/tazo
- Meropenem
- Ceftazydym
- Cefepim
- Wankomycyna
- ↓ śmiertelności
- wyższy odsetek wyleczeń
- skrócenie czasu hospitalizacji

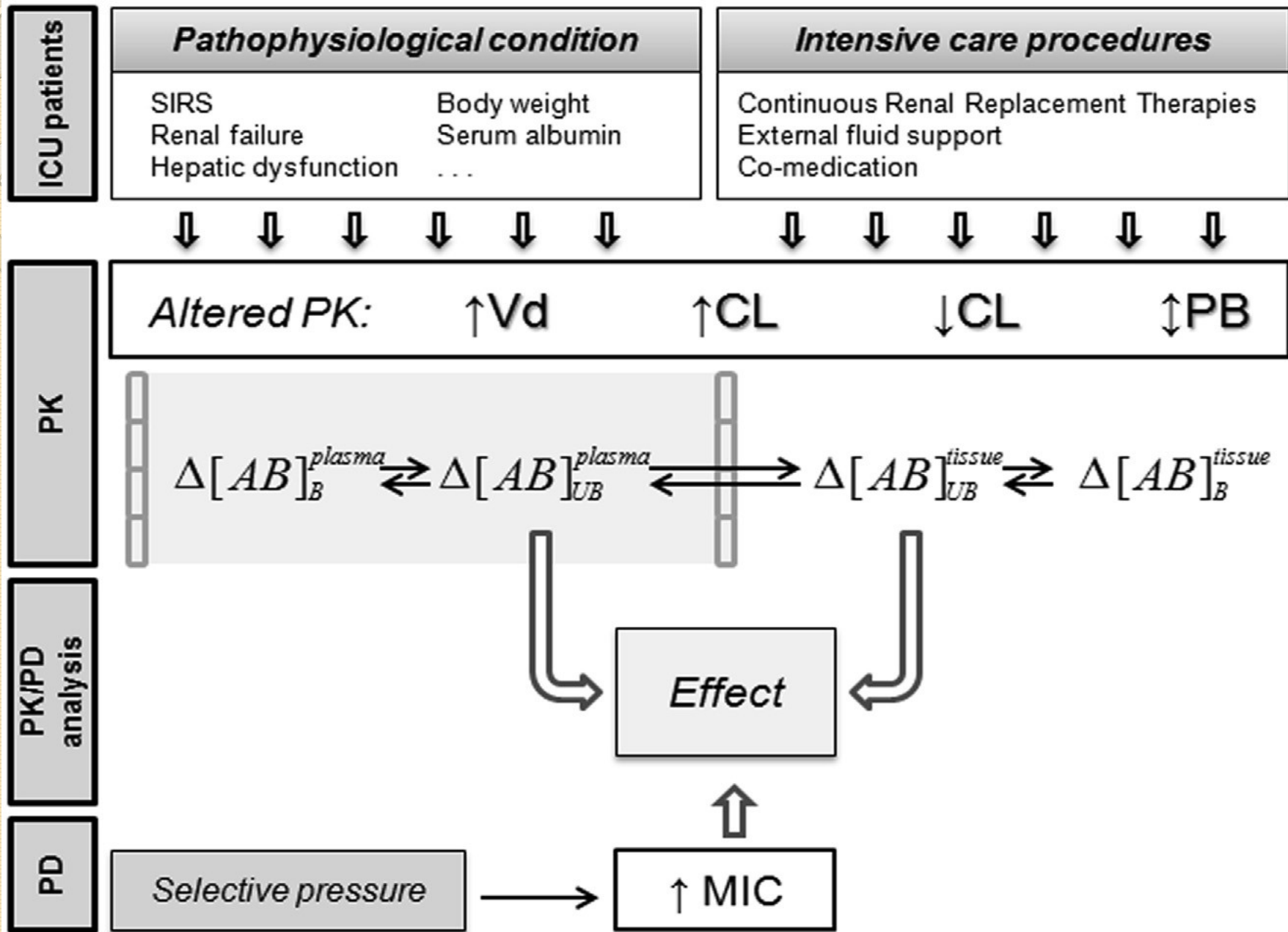

Wskaźniki PK/PD

Antybiotyki o działaniu zależnym od stężenia z komponentą czasowo-zależną :

- Fluorochinolony dla *G*(+) $AUC_{24}/MIC > 40$
- Fluorochinolony dla *G*(-) $AUC_{24}/MIC > 125$
- Wankomycyna dla szczepów z $MIC < 1$ $AUC_{24}/MIC \geq 400$

Pytania

- Wskaźnikiem PK/PD determinującym odpowiedź na antybiotykoterapię może być:
  1. $C_{\max}$
  2. $T_{\max}$
  3. T/MIC
  4. $AUC_{0 \rightarrow 24}$

Pytania

- W praktyce klinicznej dane dotyczące wskaźników PK/PD znalazły zastosowanie w odniesieniu do:
  1. Cefuroksymu
  2. Imipenemu
  3. Doksycykliny
  4. Amikacyny